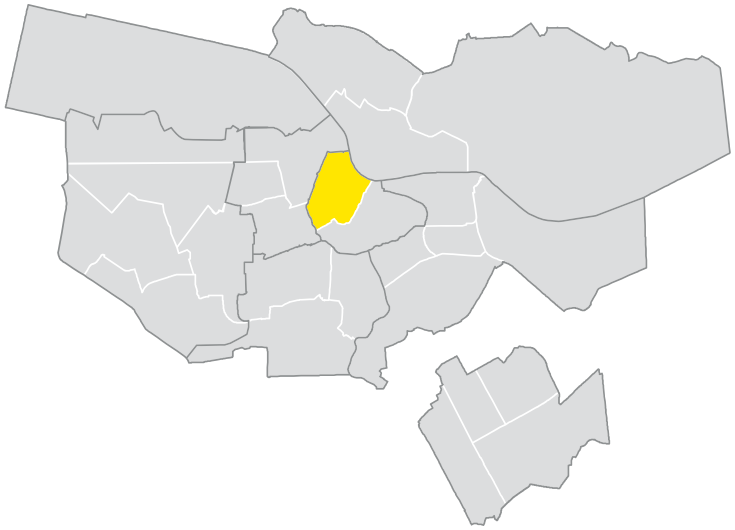
Gemeente
Amsterdam
Centrum

Gebiedsplan 2020 Centrum-West

In dit gebiedsplan leest u aan welke onderwerpen uit de gebiedsagenda 2019-2022 het gemeentebestuur in 2020 extra aandacht geeft en wat de gemeente daaraan samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties gaat doen.

Inhoud

Inleiding 3

Gebiedsagenda prioriteiten 5

Focusopgave 1: Aanpak Binnenstad 7

Focusopgave 2: Autoluw 10

Focusopgave 3: Universiteitskwartier 13

Focusopgave 4: Haarlemmerbuurt Aanpak (inclusief Piramide) 16

Focusopgave 5: Afval en Schoon 19

Focusopgave 6: Winkeldiversiteit 22

Inleiding

Aanleiding

De gemeente Amsterdam werkt vanuit opgaven, kansen en signalen in de gebieden, wijken en buurten in een stadsdeel. In de gebiedsplannen voor 2020 brengen we meer focus aan dan in gebiedsplannen in vorige jaren, door per gebied maximaal zes integrale focusopgaven op te nemen. Dat zijn dit jaar de belangrijkste opgaven in het gebied, de echte 'plus' voor het gebied waarmee we het verschil maken en maatwerk leveren in de vorm van uitvoeringsafspraken met onze (interne én externe) samenwerkingspartners, naast de reguliere activiteiten en de stedelijke programma's. Een focusopgave heeft een integrale aanpak en vaak een langere (meerjarige) uitvoering. De focusopgaven leveren ook een bijdrage aan de realisatie van de ambities uit de op het coalitieakkoord gebaseerde uitvoeringsagenda (zie ook volg.amsterdam.nl voor de online uitvoeringsagenda).

Bestuurlijke onderbouwing focusopgaven

De focusopgaven in Centrum West hebben als overkoepelend thema de toegenomen drukte in dit deel van Centrum. Drukte die zichtbaar is in de toename van verkeer, toename van toeristen en functies die zich op toeristen richten en toename van vervuiling. In de focusopgaven wordt beschreven hoe deze ontwikkelingen ten goede gekeerd kunnen worden met het autoluwer maken van de binnenstad, de (snelle) fietser beter te faciliteren, het winkelaanbod weer aantrekkelijk te maken en de vervuiling effectiever tegen te gaan. Dit zijn nadrukkelijk de thema's die 'op straat spelen' en waarop bewoners en ondernemers het stadsdeel regelmatig aanspreken.
Vanwege de grote en meerjarige impact op het op het hart van het gebied is één specifieke focusopgaven opgenomen: de ontwikkeling van het Universiteitskwartier.

Totstandkoming gebiedsplan

Het gebiedsplan van 2020 is deels een vervolg op de acties die in 2019 in gang zijn gezet. Door te focussen op de belangrijkste integrale opgaven in een gebied kunnen we de beschikbare tijd, geld en capaciteit gerichter en effectiever inzetten. Voor 2020 zijn de zes belangrijkste opgaven in het gebied Centrum West:

1. Aanpak Binnenstad
2. Autoluw
3. Universiteitskwartier
4. Haarlemmerbuurtaanpak (inclusief Piramide)
5. Afval en Schoon

6. Winkeldiversiteit

Het gebiedsplan 2020 heeft dus meer focus dan de afgelopen jaren. Hierbij blijven bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties nog steeds belangrijke partners, want de projecten van het gebiedsplan zijn het product van het "reguliere samenwerken" tussen gemeente, bewoners en onze partners gedurende het hele jaar. De focusopgaven zullen samen met bewoners en andere belanghebbende in de buurt worden uitgewerkt. Hierbij worden op verschillende manieren passende en vernieuwende vormen van participatie toegepast.

Daarnaast werken we ook op andere manieren aan de gebiedsdoelstellingen: óók in 2020 blijven we uitvoering geven aan projecten en maatregelen die het fundament vormen van onze gebiedsgerichte aanpak.

Samenvatting

In dit gebiedsplan worden de zes focusopgaven voor 2020 beschreven. Allereerst komt de aanpak binnenstad aan bod, waarin wordt beschreven hoe we dit jaar de leefbaarheid en de samenhang van gemeentelijke activiteiten in de binnenstad willen gaan verbeteren. Naast de aanpak binnenstad wordt ook de aanpak Haarlemmerbuurt benoemd als focusopgave. In de Haarlemmerbuurt wordt dit jaar hard gewerkt aan het verbeteren van de verblijfskwaliteit en verkeersveiligheid.

Om meer ruimte voor de fietser, voetganger, ov, groen en spelen te creëren worden er in het kader van de agenda autoluw dit jaar veel maatregelen uitgewerkt en uitgevoerd. Deze worden beschreven onder het kopje 'autoluw'

Een project dat veel impact op de omgeving heeft is de ontwikkeling van de panden van Universiteit van Amsterdam in het centrum van de binnenstad. Een belangrijke opgave dit jaar is het opstellen van het Strategisch Masterplan door het gemeentelijk projectteam in gezamenlijkheid met de Universiteit van Amsterdam en in samenspraak met de omgeving.

Om te zorgen dat het in 2020 schoner wordt op straat wordt ingezet op het verbeteren van de systematiek van afvalinzameling. Er wordt dit jaar onder andere een Masterplan afval en handhaving vastgesteld met extra middelen.

Als laatste gaat onze aandacht uit naar het bevorderen van winkeldiversiteit. Het stadsdeel heeft in Centrum West een aantal straten aangewezen waar we extra op inzetten om de diversiteit van het winkelaanbod te vergroten.

Gebiedsagenda prioriteiten

Inleiding

Op basis van de gebiedsanalyse, het coalitieakkoord en participatie met bewoners en betrokken partijen zijn de ontwikkelingen, opgaven en kansen van een gebied vertaalt naar prioriteiten en doelstellingen. Hiermee signaleren de stadsdelen wat er buiten speelt en leeft en agenderen we de belangrijkste opgaven in gebied Centrum West. De gebiedsagenda laat dus zien wat we de komende vier jaar gezamenlijk willen bereiken. De gebiedsagenda van Centrum West bestaat uit zes prioriteiten. Deze zijn hieronder benoemd. In het voorliggende gebiedsplan worden deze prioriteiten en doelstellingen vertaald naar concrete activiteiten.

Prioriteit 1: Verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid

Toerisme hoort bij het internationale karakter van Amsterdam en dat moeten we blijven koesteren. Maar tegelijkertijd worden de positieve kanten van het toerisme, als werkgelegenheid en inkomsten voor de stad, steeds meer overschaduwd door negatieve gevolgen. Overlast, drukte en afval maken dat de leefbaarheid van sommige buurten ernstig onder druk staat.
(Bron: Coalitieakkoord: Een nieuwe lente en een nieuw geluid)

Prioriteit 2: Aanpassen van de binnenstad aan de verwachte klimaatverandering

Wij zijn de eerste generatie die de gevolgen van klimaatverandering merkt en de laatste generatie die er wat aan kan doen. Als we willen dat Amsterdam bij haar achthonderdste verjaardag nog altijd in blakende gezondheid verkeert, moeten we nu stevige keuzes durven maken. We streven ernaar om de groene koploper van Nederland en Europa te worden. Het vraagt dat we kiezen voor aardgasvrije wijken, voor verdere verduurzaming en energiebesparing en het verbeteren van de luchtkwaliteit. Juist omdat we de openbare ruimte met steeds meer Amsterdammers delen, moet die groen en gezond zijn. (Bron: Coalitieakkoord: Een nieuwe lente en een nieuw geluid)

Het regent vaker harder en dat kan de (binnen)stad niet aan. Het groen in de stad speelt een belangrijke rol. Groene daken zorgen bijvoorbeeld voor een betere opname van het regenwater en dat vertraagt de waterafvoer richting de straat. Zodanig dat de riolering de toename beter aan kan. Daarnaast heeft groen een verkoelende werking door verdamping bij extreme hitte. In de dichtbebouwde binnenstad zijn postzegelparken en groenstroken van groot belang. Daar waar mogelijk wordt versteende openbare ruimte vergroend en worden groene bewonersinitiatieven ondersteund.

Prioriteit 3: Meer ruimte voor voetgangers en fietsers creëren

Niemand kan er om heen, het wordt steeds drukker in de stad. De stad slibt langzaam dicht. Fietsers en voetgangers hebben te weinig ruimte. Het is tijd voor echte keuzes, waarin we voorrang geven aan voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer en waarin Amsterdam autoluw wordt. (Bron: Coalitieakkoord: Een nieuwe lente en een nieuw geluid)

Prioriteit 4: Behouden van een gemengd woon - en werkmilieu

De Amsterdamse woningmarkt kookt over. Als gevolg daarvan stijgen de prijzen en staan steeds meer mensen in de rij. Vooral mensen met een laag inkomen en mensen met een middeninkomen komen er op de woningmarkt nauwelijks tussen. Het verdelen van een toenemende schaarste vraagt om regulering; om meer grip van de gemeente op de woningmarkt. (Bron: Coalitieakkoord: Een nieuwe lente en een nieuw geluid)

Prioriteit 5: Verbeteren en versterken van de buurteconomie

We willen de lokale en buurteconomie versterken en investeren in de positie van het MKB. We willen het instrumentarium om leegstaande winkels tegen te gaan verder uitbreiden. Als het nodig is benutten we de mogelijkheid om strategisch vastgoed in te zetten. We hebben aandacht voor de verdwijnende functie van markten en kijken hoe we die kunnen versterken. (Bron: Coalitieakkoord: Een nieuwe lente en een nieuw geluid)

Prioriteit 6: Meer bewoners doen actief mee in de samenleving

Gezondheid is ons grootste goed. Je gezond voelen, controle over je eigen leven hebben en meedoen in de maatschappij is voor iedereen belangrijk. Wij willen hulp en zorg bieden aan wie dat nodig heeft en zorgen dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen buurt kunnen blijven wonen. Helaas zijn er in Amsterdam nog grote verschillen in gezondheid. Lager opgeleiden krijgen gemiddeld 19 jaar eerder te maken met gezondheidsklachten dan hoger opgeleiden. Het aanpakken van ongelijkheid in gezondheid heeft voor ons daarom grote prioriteit (Bron: Coalitieakkoord: Een nieuwe lente en een nieuw geluid).

Focusopgave 1: Aanpak Binnenstad

Waar & Wanneer

Het wallengebied in 2020.

Aanleiding

Bewoners van het Wallengebied en de uitgaansgebieden Rembrandtpleinbuurt en Leidsebuurt laten –o.m. via de buurtenquête weten – dat zij veel overlast ondervinden van verschillende bronnen: drukte, luidruchtige bezoekers op straat, overlastgevend gedrag (mede door gebruik van drank en drugs), vervuiling, onjuist en te veel geparkeerde fietsen en scooters, te luide muziek uit horecabedrijven en geluid vanaf boten. Door de grote hoeveelheid mensen ontstaan naast overlast ook risico's voor de openbare orde en veiligheid. De maatregelen van de Aanpak Binnenstad moeten bijdragen aan vermindering van de overlast.
Toerisme groeit en bepaalt steeds meer het beeld in sommige straten en pleinen. Woningen worden vaker dan voorheen gebruikt voor al dan niet illegale vakantieverhuur. Ambachtelijke winkels maken plaats voor ketens en voor winkels die meer op toeristen en dagjesmensen gericht zijn. Overlast wordt veroorzaakt door verkeerd buitengezet afval en het grote aantal rondleidingen. Dit zijn slechts enkele van de vele ontwikkelingen in het centrum van Amsterdam. Deze ontwikkelingen, maar ook bijvoorbeeld de noodzakelijke aanpak van kademuren en bruggen, nopen tot nadenken over de ontwikkeling van de binnenstad. Daarom werken we aan een Aanpak Binnenstad.

Beschrijving focusopgave

De maatregelen van de Aanpak Binnenstad moeten bijdragen aan vermindering van de overlast, en moeten op de langere termijn de binnenstad weer meer een prettige verblijfsplek maken voor alle Amsterdammers.

Beoogde doelen

Met de aanpak binnenstad beoogt de gemeente de leefbaarheid te verbeteren en de samenhang van gemeentelijke activiteiten in de binnenstad te waarborgen.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Open en tolerante stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid
- Prioriteit 3: Meer ruimte voor voetgangers en fietsers creëren
- Prioriteit 5: Verbeteren en versterken van de buurteconomie

Wat gaan we doen en met wie

De Aanpak Binnenstad is gericht op een binnenstad waarin het prettig wonen en werken is, en waarin bezoekers welkom zijn.

De aanpak is gestart in 2019 en loopt door in 2020. Er is een gerichte organisatie en een brede aanpak tegen overlast en drukte in de binnenstad opgezet, met een focus op de Wallen en de uitgaansgebieden. Hierbij wordt voortgeborduurd op proeven die de afgelopen jaren zijn gedaan op de uitgaanspleinen. De belangrijkste maatregelen zijn: intensiveren van toezicht en handhaving, ook op het water, verbeteren schoonmaak, inzet van hosts, gecoördineerde aanpak van meest overlastgevende bedrijven, opschonen en beter inrichten van de openbare ruimte, drukte-beheersing, verbeteren van bewegwijzering, verbeteren van klachtenafhandeling, een brede communicatiecampagne over geldende regels, aanpak van overlast door taxi's en werken aan een diverser winkel- en voorzieningenaanbod. Alle maatregelen worden in onderlinge coördinatie uitgevoerd, waarbij de afstemming plaatsvindt in een tweewekelijks operationeel overleg Wallen. Deze aanpak wordt in 2020 gecontinueerd, waar nodig worden maatregelen uitgebreid of aangepast.

De maatregelen worden uitgevoerd door de verantwoordelijke directies, maar er wordt ook samengewerkt met politie, SAOA (Stichting Aanpak Overlast Amsterdam) en bewoners en ondernemers in het Wallengebied. Hiertoe is een Bewonerspanel opgericht waarin o.a. de coördinatoren van de leefbaarheidsschouwen deelnemen. Ook is er structureel overleg gestart met de BIZ-en en ondernemersverenigingen in het gebied.

Waar mogelijk gebruiken we innovatieve oplossingen, zoals de Druktekalender voor het voorspellen van drukke momenten. Ook het Masterplan Handhaving en Reiniging zal (net als in 2019) inzetten op deze gebieden. De Wallen en de twee uitgaansgebieden hebben alle drie

hun eigen karakteristieken. Daarom wordt per gebied gekeken welke maatregelen nodig zijn.

Parallel ontwikkelt de gemeente een meer fundamentele aanpak, die zich op de middellange en lange termijn richt en op de hele binnenstad. Op verzoek van de burgemeester heeft hoogleraar Zef Hemel na gesprekken met verschillende betrokkenen een visie voor de toekomst van de binnenstad opgesteld. Deze vormt de basis voor de aanpak. In samenspraak met bewoners, ondernemers, kennisinstellingen en andere betrokkenen bij de binnenstad wordt de aanpak opgesteld en in 2020 vastgesteld. Het bevat concrete voorstellen, gebaseerd op een aantal hoofdthema's.

Activiteiten

- *Extra inzet van reiniging en handhaving*
  Er wordt bij de reiniging en bij handhaving extra capaciteit vrij gemaakt voor extra inzet in het wallengebied.

- *Besluiten over extra invoering vergunningplicht in het kader van aanpak ondermijning.*
  Er wordt gewerkt aan de invoering van een vergunningplicht voor specifieke branches, panden of gebieden.

- *Hosts*
  Er worden host ingezet in het Wallengebied om bezoekers welkom te heten, te wijzen op geldende gedragsregels en overlast te voorkomen. Ook spelen de hosts een rol bij crowdmanagement op drukke plekken, zoals de Oudekennissteeg en Stoofsteeg.

- *Verbod op rondleidingen in Wallengebied*
  Er komt dit jaar een verbod op rondleidingen in het Wallengebied. Rondleidingen elders in Centrum-West worden per 1 april 2020 ontheffingsplichtig met een maximale groepsgrootte van 15 bezoekers.

- *Aanpak overlastgevende bedrijven*
  Dit jaar hanteren wij een gestructureerde aanpak van de meest overlast gevende bedrijven, waarbij de nadruk ligt op goede informatievoorziening, intensieve controles en handhaving en alternatieve vormen van corrigeren van overlast gevend gedrag.

- *Maatregelen openbare ruimte*
  Dit jaar worden hekken geplaatst langs verschillende kades in het wallengebied om 'kadezitters', bezoekers die tot laat in de avond en vaak luidruchtig picknicken, tegen te gaan. Ook wordt gekeken naar andere kleine maatregelen in de openbare ruimte ter voorkoming van overlast, zo worden er verschillende facitiiteiten ingezet om wildplassen tegen te gaan, zoals de greenpee (urinoir en plantenbak in één). Ook wordt de bewegwijzering op de wallen uitgebreid om te zorgen dat bezoekers minder lang ronddwalen door het gebied en sneller de 'uitgang' weten te vinden.

- *Gebruik steigers*
  Bewoners ervaren veel overlast van het gebruik van de openbare aanmeersteiger aan de Oudezijds Voorburgwal. Daarom willen we het gebruik van deze steigers voor de passagiersvaart gaan beperken en juist logistiek gebruik (bevoorrading, afval-afvoer) stimuleren.

Focusopgave 2: Autoluw

Waar & Wanneer

Stadsbreed doorlopend tot 2023.

Aanleiding

De toename aan fietsers en voetgangers in de binnenstad is aanleiding om de ruimte op straat anders te benutten. Door geparkeerde en rijdende auto's van straat te halen ontstaat ruimte voor goede doorgaande fietsroutes. In de woonbuurten is met name behoefte aan plek om je fiets neer te zetten zonder het trottoir te blokkeren, meer groen en goede afvalinzameling.

Beschrijving focusopgave

Vanuit de doelstellingen van de agenda autoluw (meer ruimte voor voetganger, fietser, openbaar vervoer, groen en spelen) wordt getracht het autogebruik te verminderen. Dit gebeurt vanuit twee pijlers, beperken stilstaande auto's en beperken rijdend verkeer.

Beoogde doelen

Meer ruimte voor fietser, voetganger, openbaar vervoer, groen en spelen.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Gezonde en duurzame stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid
- Prioriteit 3: Meer ruimte voor voetgangers en fietsers creëren

Wat gaan we doen en met wie

Ten eerste wordt ruimte gecreëerd door parkeren op straat te ontmoedigen en inpandig, ondergronds of buiten het gebied te faciliteren. De verlaging van de parkeerdruk maakt ruimte om vrijgekomen parkeerplekken op te heffen ten bate van fiets, voetganger, openbaar vervoer, groen en spelen. Zo maken geparkeerde auto's plaats voor meer trottoir, een goede fietsroute, fietsparkeervoorzieningen, ruimte voor een goede afval inzameling en een snelle en veilige tramverbinding.

Ten tweede wordt het rijdend verkeer in de stad teruggedrongen. Hiervoor worden circulatieplannen gemaakt of kleine circulatie ingrepen doorgevoerd waarbij de binnenstad bereikbaar blijft voor iedereen, maar niet noodzakelijk verkeer zoveel mogelijk wordt ontmoedigd of geweerd uit de binnenstad. Alternatieven vormen van vervoer door de binnenstad worden daarnaast aantrekkelijker gemaakt door het verbeteren van fietsroutes, verbetering openbaar vervoer en creëren van meer voetgangersruimte.

Binnen het ontwerp proces bij herinrichtingsprojecten en circulatiemaatregelen wordt dit zoveel mogelijk samen met bewoners en ondernemers opgepakt.

Activiteiten

- *Ontmoedigen straatparkeren en elders faciliteren*
  De bouw van de singelgrachtgarage en de aankoop van parkeergarages in de binnenstad moet ruimte bieden aan bewoners om onder de grond te parkeren. Afhankelijk van de afname van parkeerdruk en de vraag naar meer ruimte zullen de bestaande vergunningenplafonds voor bewonersvergunningen verder worden bijgesteld.

- *Meer ruimte voetganger Herengracht*
  Om meer ruimte te creëren voor de voetganger worden op diverse plaatsen parkeerplaatsen opgeheven ten behoeve van veilige en meer comfortabele loopruimte.

- *Herinrichten Nieuwezijds Voorburgwal*
  De zuidelijke Nieuwezijds Voorburgwal zal in 2020 worden heringericht. Er wordt verder gewerkt aan de binnenring en voor het noordelijk deel van de Nieuwezijds Voorburgwal en de Oranje Loper

wordt in 2020 verder gewerkt aan een ontwerp. In al deze straten wordt een comfortabele en veilige fiets- en openbaar vervoerroute gerealiseerd waar de geparkeerde auto deels voor zal moeten wijken.

- *Verkeerscirculatieplan oude binnenstad*
  Voor de oude binnenstad wordt in 2020 een verkeerscirculatieplan opgesteld om zoveel mogelijk rijdend verkeer uit de binnenstad te weren. De uitvoering vindt plaats vanaf 2021.

- *Circulatiemaatregelen*
  In het komend jaar worden circulatie maatregelen uitgewerkt voor de verkeerscirculatie aan de noordzijde van het Centrum. Centraal in deze plannen ligt de fietsroute Haarlemmer Houttuinen. Hierbij wordt het doorgaande autoverkeer door de Haarlemmerbuurt geweerd en het doorgaand fietsverkeer gefaciliteerd over de Haarlemmer Houttuinen. Hierdoor zal de verkeersoverlast op de Haarlemmerstraat en - dijk afnemen en de overlast van sluipverkeer in de Westelijke grachtengordel sterk verminderen.

Focusopgave 3: Universiteitskwartier

Waar & Wanneer

Het universiteitskwartier (Binnengasthuisterrein, Grimburgwal, Oudezijds Achterburgwal tussen Grimburgwal en Oude Doelenstraat, Oude Turfmarkt, Oudezijds Voorburgwal tussen Grimburgwal en Oude Doelenstraat, Kloveniersburgwal tussen Nieuwe Doelenstraat en Oude Hoogstraat) van 2020 tot 2025.

Aanleiding

In maart 2018 is een overeenkomst getekend tussen de gemeente en de UvA waarin afspraken zijn vastgelegd over de samenwerking tussen beide partijen. Uitgangspunt is dat de gemeente de openbare ruimte vernieuwt in samenhang met de (her)ontwikkeling van de universiteitsgebouwen en dat partijen samenwerken aan het verbeteren van de leefbaarheid in het gebied. De focusopgave duurt naar verwachting vijf jaar, maar mogelijk ook langer. Op dit moment zit het project nog in de fase van planvorming.

De eerste fase is het opstellen van het Strategisch Masterplan, waarin stedenbouwkundige randvoorwaarden en uitgangspunten voor het gebied worden geformuleerd. Vervolgens zijn de vervolg fasen:

- fase 2: ontwerp en uitwerking openbare ruimte Binnengasthuisterrein en Universiteitsgebouwen op basis van het Strategisch Masterplan (2020-2021);
- fase 3: realisatie gebouwen en eventuele aanpassingen openbare ruimte (2021-2025);
- fase 4: beheer van het gebied (2025 en verder)

Beschrijving focusopgave

De UvA gaat de Faculteit Geesteswetenschappen clusteren in het centrum van de binnenstad, het zogeheten 'Universiteitskwartier'. Daarnaast realiseert de UvA nu al een Studiecentrum annex Bibliotheek op het Binnengasthuisterrein . De gemeente hecht waarde aan het behoud van de UvA voor de binnenstad en onderschrijft het belang van het realiseren van het genoemde cluster in het Universiteitskwartier. De herontwikkeling van panden en complexen van de UvA biedt voor de gemeente de mogelijkheid om te komen tot verbetering van het leefklimaat in dit gebied en het realiseren van doelstellingen op het gebied van duurzaamheid, mobiliteit (autoluw) en logistiek, waaronder vervoer over water. Daarnaast had de gemeente in afwachting van de plannen van de UvA al lange tijd de wens om de openbare ruimte van het Binnengasthuisterrein en de Oudezijds Achterburgwal te vernieuwen. Beide partijen willen hiermee een prettig leefklimaat in het Universiteitskwartier realiseren.

Beoogde doelen

Een geclusterd Universiteitskwartier waar een fijn leefklimaat heerst.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Gezonde en duurzame stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid
- Prioriteit 2: Aanpassen van de binnenstad aan de verwachte klimaatverandering
- Prioriteit 3: Meer ruimte voor voetgangers en fietsers creëren

Wat gaan we doen en met wie

Een eerste gezamenlijke stap is het opstellen van een Strategisch Masterplan, waarbij via een participatietraject de bewoners, ondernemers en andere belangstellenden input leveren voor de uitgangspunten. In het Strategisch Masterplan zal Puccini voor de gemeente uitgangspunt zijn voor (het ontwerp van) de inrichting van de openbare ruimte van het Binnengasthuisterrein en de andere delen van het Universiteiskwartier, zowel voor het deel in eigendom van de gemeente, als het deel in eigendom van de UvA. Na de totstandkoming van het Masterplan volgt nog een inspraakperiode. Naar verwachting zal het Strategisch Masterplan in het derde kwartaal 2020 worden vastgesteld. Daarna zal de UvA omgevingsvergunningen aanvragen voor de te verbouwen universiteitsgebouwen.

Activiteiten

- *Participatieproces voor het Strategisch Masterplan , gevolgd door inspraak*
  In het Strategisch Masterplan worden de stedenbouwkundige randvoorwaarden en uitgangspunten voor het gebied geformuleerd. Na inspraak kan het strategisch masterplan worden vastgesteld door de gemeenteraad.

- *Realiseren Studiecentrum annex Bibliotheek door de UvA*
  De omgevingsvergunning is al in 2015 afgegeven. De bibliotheek wordt onderkelderd (tot en met april 2021). Daarna volgt nog de afbouw waarbij het atrium wordt voorzien van een glazen dak door middel van een staalconstructie. Hiermee worden de Tweede Chirurgische Kliniek en het oude Zusterhuis van het voormalige Binnengasthuis met elkaar verbonden.

- *Onderzoek kademuren Oudezijds Achterburgwal en de drie aanliggende bruggen*.
  Vanuit het project Universiteitskwartier zijn de kades en bruggenonderzocht om de technische staat te kunnen bepalen. Daarnaast heeft de gemeente onderzoeken verricht naar de kademuren van de Kloveniersburgwal. Binnenkort worden de adviezen hierover vrijgegeven. Ook worden de Aluminiumbrug, de Halvemaansbrug en de Doelensluis onderzocht.

Focusopgave 4: Haarlemmerbuurt Aanpak (inclusief Piramide)

Waar & Wanneer

Haarlemmerbuurt, met name de Haarlemmerstraat, Haarlemmerdijk, Haarlemmerhouttuinen en speeltuin de piramide in de jaren 2020 tot 2025.

Aanleiding

Er zijn al enige tijd signalen over problemen in de Haarlemmerbuurt die reden gaven tot bezorgdheid. De verkeersveiligheid is in het geding, door met name de grote hoeveelheid doorgaande fietsers die het gebied doorkruizen. De verwachting is dat dit aantal alleen maar zal stijgen. Daarnaast baren de dalende schoonheidsgraden in het gebied ons zorgen.

Beschrijving focusopgave

Het verbeteren van de verblijfskwaliteit en verkeersveiligheid in de Haarlemmerbuurt.

Beoogde doelen

Een verkeersveilige en leefbare Haarlemmerbuurt.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Een gezonde en duurzame

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid
- Prioriteit 3: Meer ruimte voor voetgangers en fietsers creëren

Wat gaan we doen en met wie

In de Haarlemmerbuurt wordt het komend jaar gewerkt aan verschillende projecten in de openbare ruimte. Deze projecten leveren een bijdrage aan het verbeteren van de verblijfskwaliteit en verkeersveiligheid en verbeteren daarmee ook voor een belangrijk deel de leefbaarheid van de Haarlemmerbuurt.
We werken samen met de bewoners en ondernemers om op de korte termijn de verkeersveiligheid te verbeteren. Om de drukke Haarlemmerstraat en -dijk in de toekomst te ontlasten, komt er een doorgaande fietsverbinding van het Westerpark naar het Centraal Station, via de Haarlemmer Houttuinen. De uitvoering van het project fietsverbinding Haarlemmer Houttuinen staat gepland tussen eind 2020 en 2024. Om in de tussentijd de verkeerssituatie en leefbaarheid in de Haarlemmerbuurt te verbeteren is het project 'Quick Wins' opgestart. We willen meer verblijfskwaliteit toe voegen door het treffen van een aantal slimme maatregelen in de openbare ruimte. Daarnaast werken wij in gezamenlijkheid aan de voorkeursvariant van de fietsroute Haarlemmerhouttuinen.
Verder wordt er komend jaar ook vooruitlopend op het project fietsroute gewerkt aan de sloop en nieuwbouw van speeltuin Piramide.
Om tot slot tot een schonere en vitalere stad te komen, is er vanuit het convenant 'Slim & Schoon' een initiatief gestart om voor de Haarlemmerbuurt te onderzoeken of een andere manier van afvalinzameling mogelijk is. In vervolg hierop heeft de directie Afval en Grondstoffen de opdracht gegeven om een haalbaarheidsstudie te doen naar de mogelijkheden om het afval van bewoners en van bedrijven die gebruik maken van reinigingsrecht, anders in te zamelen.

Activiteiten

- *Opstellen uitvoeringsplanning en uitvoeringsbesluitfietsroute Haarlemmerhouttuinen*
  De voorkeursvariant voor de fietsroute Haarlemmerhouttuinen wordt uitgewerkt tot een voorlopig / definitief ontwerp, waarbij er diverse schetsontwerpen zijn gemaakt. De uitvoering wordt gefaseerd opgepakt in de periode 2022-2025.

- *De herinrichting van de speeltuin de Piramide*

Dit jaar wordt er met participatieonderzoek gekeken naar de mogelijkheden van sloop-nieuwbouw met betrekking tot: plek, functies en financiën. Waarbij er dit jaar ook een aanbesteding van de sloop-nieuwbouw van het gebouw wordt gedaan. De uitvoering van de overige maatregelen in de openbare ruimte worden gerealiseerd in 2020 en lopen door tot 2024.

- *Uitvoeren van de Quick Wins Haarlemmerdijk en Haarlemmerstraat*
  Dit jaar zal er in de eerste helft van 2020 gestart worden met de uitvoering van de goedgekeurde maatregelen in 2019. Waarbij kleine verkeer-, openbare ruimte- en vergroeningsmaatregelen worden gerealiseerd.

- *Formuleren van een projectopdracht voor ZERO Waste project Haarlemmerbuurt*
  Er wordt dit jaar door de directie Afval & Grondstoffen een projectopdracht voorbereid en daarnaast zal er door de directie gezocht worden naar bestuurlijke en financiële dekking voor het project.

Focusopgave 5:
Afval en Schoon

Waar & Wanneer

In 2020 en 2021 in heel stadsdeel Centrum, met name in de gebieden waar geen ondergrondse containers mogelijk zijn. Daarom ligt de focus in het gebied Centrum West.

Aanleiding

Vanwege de slechte staat van de kades en bruggen, de beperkte openbare ruimte en de complexe ondergrondse infrastructuur van kabels, leidingen en andere aansluitingen zijn we in grote delen in Centrum niet in staat om een netwerk van (ondergrondse) containers aan te leggen. Dat geldt met name voor het westelijk deel van stadsdeel Centrum maar ook voor enkele delen in Centrum-Oost

Dat betekent dat bewoners van Centrum voor een belangrijke mate aangewezen zijn om hun huisvuil via vuilniszakken aan te bieden. Ook (kleine) bedrijven bieden op dit moment via deze inzameling (Reinigingsrecht) hun bedrijfsafval in. Daarnaast hebben de grotere bedrijven in Centrum een contract bij de gemeente Amsterdam of één van de private aanbieders om hun bedrijfsafval op te laten halen. Als laatste zijn de bewoners van Centrum in staat om hun grofvuil, op afspraak, te laten inzamelen.

Bewoners en ondernemers hebben last van het afval. Huisvuil en bedrijfsafval dat gedurende een langere periode op straat staat zorgt ervoor dat meeuwen en ratten hiermee aan de haal gaan. Afval

verspreidt zich over de grachten en straten en is een bron voor veel zwerfvuil, overlast voor omwonenden en een aanslag op onze mooie openbare ruimte.

Omdat we moeten constateren dat Centrum nooit volledig gebruik zal kunnen maken van de (ondergrondse) afvalcontainers wordt er op dit moment gewerkt aan een alternatief plan. Met deze uitwerking willen we de dienstverlening aan de bewoners en bedrijven in Centrum vergroten maar tevens het afvalprobleem op straat oplossen.

Beschrijving focusopgave

Grote delen van stadsdeel Centrum hebben last van afvalproblematiek. Vanuit het College is veel aandacht voor deze problematiek. Met extra beschikbare middelen uit het masterplan Afval en Handhaving is gestart met een brede aanpak op de uitgaanspleinen en de Wallen, waarbij het schoon houden van de openbare ruimte een belangrijk onderdeel is. (zie ook: focusopgave aanpak binnenstad). De specifieke problematiek die bij de huidige afvalinzamelingssystematiek komt kijken speelt echter ook voor andere buurten in Centrum-West. De aanpak vergt tijd. In 2020 zal een plan worden vastgesteld om tot een hernieuwde afvalinzameling te komen, dat in de jaren daarna uitgevoerd gaat worden.

Beoogde doelen

De systematiek van afvalinzameling verbeteren zodat het schoner wordt op straat.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Gezonde en duurzame stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid

Wat gaan we doen en met wie

De aanpak bestaat uit een herziene wijze van afval ophalen, pilots, verbeterde communicatie, samenvoegen van versnipperde regelgeving en aanpassen van de afvalstoffenverordening. Ondernemers zijn een belangrijke partner in verband met de bedrijfsafvalproblematiek. Met hen bespreken we de vernieuwde aanpak.

Activiteiten

- *Aanpak Bijplaatsingen Centrum (APB Centrum)*
  In navolging van de geslaagde aanpak in delen van Oud Zuid, Nieuw West en Zuid-Oost wordt in 2020 een aanpak aan de Gemeenteraad voorgelegd om de vele bijplaatsingen van afval en de

daarmee gepaarde overlast substantieel terug te dringen in het centrum. Onderdelen van dat plan zijn;

- Een helder onderscheid tussen ophaaldagen voor bedrijfsafval, huishoudelijk afval en grof afval. Tijdvensters waarbinnen afval kan worden aangeboden zijn eenduidig.
- Handhaving en schoon werken nauw samen en focussen op een lijst met hotspots .
- Actieve communicatie van deze regels. Ondernemersverenigingen dragen daar aan bij.

Aansluitend hierop worden samenwerkingsafspraken gemaakt met de fastfoodketens die –gezien de grote hoeveelheid afval die zij produceren – een belangrijke rol hebben bij het gezamenlijk bestrijden van de afvaloverlast

- *Pilot 9 straatjes*
  In de 9 straatjes is een pilot van vijf jaar in voorbereiding, waarbij het doel is om de rijbewegingen te minimaliseren en het bedrijfs- en huisafval gebundeld door één aanbieder te laten afvoeren. Ook moet hierdoor meer afval gescheiden worden en het zwerfvuil op straat afnemen. De aanbesteding van marktpartijen is stukgelopen, dus moet opnieuw gekeken worden naar invulling van de pilot. Insteek is om opnieuw aan te besteden met een hoger plafondbedrag.

- *Ondergronds inzamelen*
  Bij herinrichtingen van bredere straten worden ondergronds ruimtes gereserveerd voor inzameling via containers van huisafval, zoals bij de werkzaamheden in 2020 aan de Nieuwezijds Voorburgwal.

- *Vervolg proef bovengrondse containers Prinsengracht en Marnixstraat*

Focusopgave 6: Winkeldiversiteit

Waar & Wanneer

Het betreft de volgende straten in Centrum West in 2020:

1. Damrak/Dam
2. Damstraat en Oude Doelenstraat
3. Haarlemmerstraat, - plein en -dijk
4. Oude- en Nieuwe Hoogstraat
5. Kalverstraat
6. Negen-straatjes
7. Nieuwendijk
8. Raadhuisstraat
9. Rozengracht
10. Rokin
11. Spuibuurt

Daarnaast passen we de aanpak in 2020 ook toe op markten.

Aanleiding

Er is al enige tijd sprake van verschraling van het aanbod van winkels in de binnenstad. Daarom is in oktober 2017 het voorbereidingsbesluit winkeldiversiteit in werking getreden (gevolgd door een

bestemmingsplan in september 2018). Hierin is geregeld dat (nieuwe) winkels en voorzieningen met een aanbod gericht op toeristen, niet meer zijn toegestaan.
Naast handhaving op het bestemmingsplan, is het ook van belang om in gesprek te blijven met ondernemers en pandeigenaren over wat we wel willen in een straat of gebied.

Ook op markten lijkt verschraling van het aanbod toe te slaan, zowel bij de warenmarkten als bij de (non-food) themamarkten.

Beschrijving focusopgave

Er zijn 17 straten in de binnenstad waarbij de gemeente samen met pandeigenaren, ondernemers, straatmanagers, woningbouwcorporaties en andere partners probeert de diversiteit van het winkelaanbod (en horeca) te vergroten en/of te behouden en/of het tij te keren. De aanpak is een doorlopend proces, waarbij iedere straat haar eigen tempo en energie heeft.

Beoogde doelen

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het College met name aan:
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Open en tolerante stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid
- Prioriteit 4: Behouden van een gemengd woon - en werkmilieu
- Prioriteit 5: Verbeteren en versterken van de buurteconomie

Wat gaan we doen en met wie

Winkeldiversiteit
De gemeente is of gaat in gesprek met ondernemers (al dan niet georganiseerd in een BIZ), pandeigenaren en woningbouwcorporaties, om de winkel- en horecadiversiteit te bevorderen. De gebiedsmakelaars zijn het eerste aanspreekpunt voor de ondernemers, pandeigenaren en bewoners. Zij agenderen het onderwerp diversiteit bij alle partijen. De programmamanager realisatie (Economie) legt de verbinding tussen de verschillende straten (vanuit de straatgerichte aanpak winkeldiversiteit), met de directie Economische Zaken, met Vereniging Amsterdam City etc. Het bestuur van stadsdeel Centrum gaat in gesprek met pandeigenaren die panden bezitten in de gehele binnenstad en woont bijvoorbeeld bijeenkomsten van BIZ-en bij.

Markten
De directie Economische Zaken zal over de non-food themamarkten in het eerste kwartaal in gesprek gaan over de resultaten van het onderzoeken en de oplossingsrichtingen met de winkeliers/horecaondernemers rond en bezoekers van themamarkten. Het bestuurlijk traject (DB-advies en vaststelling in B&W) vindt plaats in het derde kwartaal van 2020.
Voor de warenmarkten in het westelijk deel van Amsterdam wordt de uitwerking van de marktvisie uiterlijk in het eerste kwartaal 2020 vastgesteld door het college. Het DB zal een voorkeursscenario meegegeven als advies aan het college.

Activiteiten

- *Handhaving en aanscherping regelgeving*

Er wordt in alle straten actief gehandhaafd op het bestemmingsplan 'Winkeldiversiteit'. Er wordt onderzocht of er behoefte is voor aanscherping van de regelgeving.

- *Haarlemmerstraat, - plein en -dijk*

De Haarlemmerbuurt heeft in 2019 een Strabo (onderzoeksbureau) onderzoek laten doen naar o.a. passanten en uitgaven. Zowel de BIZ als de gemeente gaan zich inzetten om ook de pandeigenaren te betrekken bij het onderwerp winkeldiversiteit. De ondernemers BIZ gaat verder met het ontwikkelen van haar visie.

- *Hoogstraten (convenant)*

Een aantal pandeigenaren, ondernemers en de gemeente Amsterdam blijven zich inzetten om van de Hoogstraten een toekomstbestendige straat te maken en de straat divers te houden in aanbod. In 2020 wordt er een visie opgesteld en is het streven om een aantal experimenten uit te voeren wat de snelheid van de fiets eruit haalt.

- *Negen straatjes*

De ondernemers en bewoners hebben het initiatief genomen om tot 'commons' te komen, samen met pandeigenaren.

- *Overige straten*

In de overige straten spreken de gebiedsmakelaars regelmatig met ondernemers en pandeigenaren over het onderwerp winkeldiversiteit.

- *Markten*

In het eerste kwartaal 2020 wordt de uitwerking van de marktvisie westelijk deel Amsterdam vastgesteld. Ook wordt de uitwerking non-food themamarkten in 2020 vastgesteld (derde kwartaal).